

MÄÄRUS

Tallinn

22. aprill 2008 nr 1

Tallinna Tehnikaülikooli õppekava statuut

Määrus kehtestatakse Tallinna Tehnikaülikooli põhikirja § 45 lg 3 ja kõrgharidusstandardi (RT I 2002, 70, 426; RT I 2002, 105, 626; RT I 2003, 61, 403; RT I 2004, 63, 446; RT I 2004, 72, 509; RT I 2007, 50, 346) alusel

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Ülesanne

Õppekava statuut reguleerib õppekava koostamise, avamise, hoidmise, muutmise ja sulgemise tingimusi ja korda.

§ 2. Õppekava

Õppekava on õpingute alusdokument, mis määrab õppe eesmärgid, õpiväljundid, õppe nominaalkestuse ja mahu, õppe alustamise tingimused, õppeainete loetelu koos nende mahuga, õppeainete valikuvõimalused ja -tingimused, spetsialiseerumisvõimalused, antavate kraadide ja diplomite nimetused ning õppe lõpetamise tingimused.

2. peatükk ÕPPEASTMED JA ÕPPEKAVADE STRUKTUUR

§ 3. Õppeastmed

(1) Ülikoolis toimub õpe kolmel kõrgharidusastmel: bakalaureuse- või rakenduskõrgharidus-õppes, magistriõppes ja doktoriõppes. Õpe rakenduskõrghariduse õppekavade alusel toimub ülikooli õppeasutuses.

(2) Ehitusinseneriõpe (edaspidi inseneriõpe) toimub bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavade (edaspidi inseneriõppekavade) alusel. Inseneriõppekavade alusel omandatav kõrgharidus on kaheastmeline.

(3) Bakalaureuseõppe nominaalkestus on kolm aastat ja õppe maht 180 Euroopa ainepunktisüsteemi (*European Credit Transfer and Accumulation System* – ECTS) ainepunkti (edaspidi EAP).

(4) Magistriõppe nominaalkestus on üks kuni kaks aastat ja õppe maht 60 kuni 120 EAP. Kõrghariduse esimese astme õppe ja magistriõppe nominaalkestus kokku on vähemalt viis aastat ja õppe maht vähemalt 300 EAP.

(5) Bakalaureuse ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhineva ehitusinseneriõppe (inseneriõppe) nominaalkestus on viis aastat ja õppe maht 300 EAP. Inseneriõppekavades eristatakse bakalaureuseastmele vastavat osa.

(6) Doktoriõppe nominaalkestus on neli aastat ja õppe maht 240 EAP.

(7) Rakenduskõrgharidusõppe nominaalkestus on 3 kuni 4 aastat, maht 180 kuni 240 EAP.

§ 4. Õppekavade struktuur

(1) Õppekavade osad (moodulid) on:

- 1) üldõppe moodul(id);
- 2) alusõppe moodul(id);
- 3) põhiõppe moodul(id);
- 4) peerialamoodul(id);
- 5) kõrvalerialamoodul(id) (kõrvalerialaga õppekavades);
- 6) vabaõppe moodul(id);
- 7) lõputöö või –eksam.

(2) Lõputöö või –eksam on:

- 1) bakalaureusetöö või –eksam;
- 2) magistrیتöö või –eksam;
- 3) inseneriõppe lõputöö;
- 4) doktoritöö;
- 5) rakenduskõrgharidusõppe lõputöö.

(3) Mooduli(te) minimaalne suurus on 5 EAP ja maksimaalne suurus 30 EAP. Soovituslikult peaks moodulite rakendamisel kasutama kordistamise põhimõtet, s.t. moodulite suurused peaksid jaguma 2, 3, 4 või 5ga. Moodulite suuruse määravad sisult lähedaste õppeainete ühised või sarnased õpitulemused.

(4) **Üldõppe mooduli(te)** eesmärgiks on õppija üldise haridustaseme tõstmine ja üldhariduslike vajaduste rahuldamine.

(5) **Alusõppe mooduli(te)** eesmärgiks on edasistele õpingutele õppevaldkonna ja/või õppesuuna spetsiifilise baashariduse andmine.

(6) **Põhiõppe mooduli(te)** eesmärgiks on õppesuuna spetsiifikat arvestava, peeriala ja kõrvaleriala (kõrvalerialadega õppekavades) üldteoreetilise tuuma moodustava baashariduse andmine õpingute jätkamiseks valitud erialal (peaalal) ja kõrvalerialal (kõrvalerialadega õppekavades).

(7) **Peerialamooduli(te)** eesmärk on erialaga (peerialaga) otseselt seotud teadmiste ja oskuste omandamine mida alustatakse bakalaureuse- ja rakenduskõrgharidusõppe esimesest semestrist. Peerialamooduli(te)s sisaldub praktika töökeskkonnas (edaspidi tööpraktika), mille eesmärk on praktiliste töökogemuste omandamine.

(8) **Kõrvalerialamooduli(te)** (kõrvalerialaga õppekavades) eesmärgiks on anda lisaks peerialale täiendavaid teadmisi ja oskusi kõrvalerialal tööle asumiseks ning õpingute jätkamiseks järgmisel õppeastmel.

(9) **Vabaõppemooduli(d)** annavad õppijale võimaluse omandada õppekavasse mittekuuluvaid aineid oma soovi ja võimete kohaselt.

3. peatükk
BAKALAUREUSE-, MAGISTRI- JA INSENERIÕPPEKAVAD

§ 5. Õppe alustamise tingimused

- (1) Bakalaureuse- ja inseneriõppe alustamise tingimus on keskharidus või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon.
- (2) Magistriõppe alustamise tingimus on bakalaureusekraad, rakenduskõrghariduse õppekava alusel omandatud kõrgharidus või nendele vastav kvalifikatsioon.
- (3) Õppekavas võib õppe alustamise tingimusi täpsustada.

§ 6. Õppekavadele esitatavad nõuded

- (1) Bakalaureuse- ja magistriõppe ning inseneriõppe summaarne maht on 300 EAP ja see koosneb:

1)	Üld- ja alusõppemoodulid sh bakalaureuseastmel vähemalt	80-110 EAP
		70 EAP
2)	Põhiõppemoodul(id) sh bakalaureuseastmel vähemalt	60-90 EAP
		60 EAP
3)	Erialamoodul(id) (pea- ja kõrvalerialamoodulid) sh bakalaureuseastmel vähemalt sh tööpraktika	55-100 EAP
		15 EAP
		5-10 EAP
4)	Vabaõppemoodul(id)	12-18 EAP
5)	Lõputöö või lõpueksam	- bakalaureuseõpe lõpeb bakalaureusetöö või -eksamiga mahus 6–10 EAP; - kaheaastase nominaalkestusega magistriõpe ja inseneriõpe lõpevad lõputööga mahus 30 EAP; - üheaastase nominaalkestusega magistriõpe lõpeb magistritöö või –eksamiga mahus 15 EAP; - pooleteiseaastase nominaalkestusega magistriõpe lõpeb magistritööga mahus 20 EAP.

- (2) Bakalaureuseõppest eraldiseisvate magistriõppekavade üldmaht on 60-120 EAP ja see koosneb:

1)	Üld- ja alusõppemoodul(id)	vähemalt 10% õppekava mahust
2)	Vabaõppemoodul	vähemalt 5 EAP
3)	Magistritöö või -eksam	- kaheaastase nominaalkestusega magistriõpe lõpeb magistritööga mahus 30 EAP; - pooleteiseaastase nominaalkestusega magistriõpe lõpeb magistritööga mahus 20 EAP; - üheaastase nominaalkestusega magistriõpe lõpeb magistritöö või –eksamiga mahus 15 EAP.
4)	Põhiõppe- ja erialamoodulid (pea- ja kõrvalerialamoodulid)	ülejäänud osa õppekava kogumahust

- (3) Kõrvaleriala minimaalne maht üksteisele järgnevas või eraldiseisvas bakalaureuse- ja magistriõppes ja inseneriõppes on vähemalt 45 EAP. Õppekava võib sisaldada mitut paralleelset kõrvaleriala (kõrvalerialaga õppekavades).

(4) Samasse teaduskonda ja samasse õppesuunda kuuluvate õppekavade korral moodustab ühisõpe üksteisele järgnevates bakalaureuse- ja magistriõppekavades vähemalt 105 EAP. Ühisõpe toimub valdavalt õppekavade üld- ja alusõppemoodulites.

(5) Üleülikooliliste kohustuslike õppeainete minimaalne maht tehnika- ja arvutiteaduste erialadel:

Jrk nr	Ainevaldkond	EAP
1)	Matemaatika (sh lineaaralgebra, matemaatiline analüüs, tõenäosusteooria ja matemaatiline statistika)	20
2)	Füüsika	12
3)	Informaatika	8
4)	Õpingukorraldus	1
5)	Filosoofia	3
6)	Riski- ja ohutusõpetus	4
7)	Õigusõpetus / Riigi ja õiguse õpetus	4
8)	Säästev areng / Keskkonnakaitse	4
9)	Majandusained (sh mikro- ja makroökonomika, ettevõtte majandusõpetus)	8
10)	Keeleõpe (sh võõrkeel ja / või eesti keele väljendusoskus)	6

(6) Üleülikooliliste kohustuslike õppeainete minimaalne maht bio- ja füüsikaliste loodusteaduste ning keemia- ja materjalitehnoloogia erialadel:

Jrk nr	Ainevaldkond	EAP
1)	Matemaatika (sh lineaaralgebra, matemaatiline analüüs, tõenäosusteooria ja matemaatiline statistika)	14
2)	Füüsika	6
3)	Keemia (sh anorgaaniline, orgaaniline, füüsikaline ja analüütiline keemia)	20*
4)	Informaatika	6
5)	Õpingukorraldus	1
6)	Filosoofia	3
7)	Riski- ja ohutusõpetus	4
8)	Õigusõpetus / Riigi ja õiguse õpetus	4
9)	Säästev areng / Keskkonnakaitse	4
10)	Majandusained (sh mikro- ja makroökonomika, ettevõtte majandusõpetus)	8
11)	Keeleõpe (sh võõrkeel ja / või eesti keele väljendusoskus)	6

* Tehnilise füüsika erialal 5 EAP

(7) Üleülikooliliste kohustuslike õppeainete minimaalne maht sotsiaalteaduslikel erialadel:

Jrk nr	Ainevaldkond	EAP
1)	Matemaatika	10*
2)	Informaatika	8
3)	Õpingukorraldus	1
4)	Filosoofia	3
5)	Riski- ja ohutusõpetus	4
6)	Õigusõpetus / Riigi ja õiguse õpetus	4
7)	Säästev areng / Keskkonnakaitse	4
8)	Majandusained	8
9)	Keeleõpe (sh võõrkeel ja / või eesti keele väljendusoskus)	6

* Majanduserialadel

(8) Ülikooli nõukogu võib lubada põhjendatud kõrvalekaldeid eelkõige ülikoolidevaheliste ühisõppekavade ja teaduskondadevaheliste interdistsiplinaarsete ning rahvusvaheliste õppekavade puhul lõigetes 1, 4, 5, 6 ja 7 toodud nõuetest.

(9) Õppekava võib sisaldada mitut paralleelset peaeriala, mis sisaldavad magistriastmel üksteisele järgnevate bakalaureuse- ja magistriõppekavade ning inseneriõppekavade korral vähemalt 30 EAP ulatuses kohustuslikke aineid. Bakalaureusetasemel üldjuhul paralleelseid peaerialasid ette ei nähta.

(10) Õppekavade alus(õppe)moodul(id) koosnevad ainult kohustuslikest ainetest v.a. mitme peaeriala (spetsialiseerumise) olemasolul õppekavas.

(11) Valikainete osakaal, mida üliõpilane peab valima, moodustab 10-20% inseneriõppekavade ning üksteisele järgnevate bakalaureuse- ja magistriõppekavade üldmahust (300 EAP), kusjuures valikainete hulka kuuluvate ainete kogumaht peab olema 1,5-2 korda suurem valikuteks ette nähtud ainepunktide mahust peaeriala (spetsialiseerumise) kohta. Eraldiseisva bakalaureuse- ja magistriõppekava korral on valikainete osakaal, mida üliõpilane peab valima, kummaski 10-20% üldmahust, kusjuures valikainete hulka kuuluvate ainete kogumaht peab olema 1,5-2 korda suurem valikuteks ette nähtud ainepunktide mahust peaeriala (spetsialiseerumise) kohta. Lisaks võib kavades olla võõrkeeles õpetatavaid valikaineid kuni 15 EAP ulatuses. Õppekavades, mille alusel toimub valdavalt riigieelarveväline õpe, valikainete maksimaalset mahtu ei piirata.

(12) Tüüpõpingukavas semestri kohta nähakse ette mitte üle viie eksami ja viie arvestuse (s.h. kaks hindelist arvestust). Põhjendatud juhtudel võib eksameid semestris olla kuni kuus, kui arvestusi on ette nähtud mitte üle kolme.

(13) Õppekeele ja keeleõppe osas sätestatakse õppekavades:

- 1) õppetöö põhikeel ning teiste keelte kasutamine, sh iseseisva töö materjalide keel(ed);
- 2) võõrkeelse õppe maht eestikeelse õppega õppekavades, mis ei tohi ületada 50% õppekava mahust;
- 3) kohustuslik erialase suunitlusega akadeemiline võõrkeel mahus 3 EAP bakalaureuseõppes või integreeritud bakalaureuse ja magistriõppes (inseneriõppes);
- 4) kohustusliku või valikainena teadus- või erialase võõrkeele õpe mahus 3 EAP magistriõppes ja inseneriõppes;
- 5) kohustusliku või valikainena bakalaureuse-, magistri- või inseneriõppes eesti keele väljendusõpetus mahus 3 EAP.

(14) Auditoorse ja praktilise töö maht (v.a tööpraktika) statsionaarses õppevormis:

EAP	Maksimaalselt nädalatunde* kui	Maksimaalselt nädalatunde kui
	$\frac{L}{P+H} > 1$	$\frac{L}{P+H} \leq 1$
1	0,5	0,75
2	1	1,5
3	2	2,5
4	2,5	3
5	3	4
6	4	5
7	4,5	5,5
8	5	6,5
9	6	7
10	6,5	8

*L- loengud; P-praktikumid; H- harjutused

(15) Auditoorse ja praktilise töö maht (v.a tööpraktika) moodustab õppeaine mahust kaugõppe vormis kuni 25%.

§ 7. Õppe lõpetamise tingimused

- (1) Peamiseks õppe lõpetamise tingimuseks on õppekava täitmine täies mahus.
- (2) Lõpetamistingimustes nähakse ette kaalutud keskhinde väärtus 2,0 või suurem, kuid ei piirata miinimumhinnete "1" arvu.
- (3) Õppekavad ei tohi sisaldada õppekavaväliseid lõpetamistingimusi.

4. peatükk DOKTORIÕPPEKAVAD

§ 8. Õppe alustamise tingimused

- (1) Doktoriõppe alustamise tingimus on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.
- (2) Õppekavas võib õppe alustamise tingimusi täpsustada.

§ 9. Õppekavadele esitatavad nõuded

- (1) Doktoriõppe üldmaht on 240 EAP, mis koosneb doktoriõpingutest mahuga 45 – 60 EAP ja doktoritööst mahuga 180 – 195 EAP.
- (2) Doktoriõppekavad koosnevad järgmistest moodulitest:
 - Üldõppemoodul vähemalt 8 EAP
 - Alusõppe- ja peerialamoodulid vähemalt 32 EAP
- (3) Üleülikooliliste valikainete loetelu ja nende minimaalne maht doktoriõppekavade üldõppemoodulis on järgmine:

Jrk nr	Õppeaine/ainevaldkond	EAP
1	Teadusfilosoofia	4
2	Teadus- ja hariduskorraldus	4
3	Kõrgkoolididaktika	4
4	Juhtimispsühholoogia	4
5	Innovatsioon	4
6	Teadustöö metoodika	4

(4) Erialamoodul peab sisaldama õpetamispraktikat vähemalt 5 EAP ja eriseminari doktorantidele (doktoriseminari) 3-6 EAP.

§ 10. Õppe lõpetamise tingimused

- (1) Peamiseks õppe lõpetamise tingimuseks on õppekava täitmine täies mahus.
- (2) Lõpetamistingimustes nähakse ette vähemalt kolme eksami sooritamine, kusjuures miinimumhinne "1" ei ole lubatud.
- (3) Lõpetamistingimustes nähakse ette, et vähemalt 75% õpingutest (EAP-des) peab olema sooritatud doktoriõppe tasemel (TTÜ ainekoodi numbriosa algab 9-ga).

5. peatükk RAKENDUSKÕRGHARIDUSE ÕPPEKAVAD

§ 11. Õppe alustamise tingimused

- (1) Rakenduskõrgharidusõppe alustamise tingimus on keskharidus või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon.
- (2) Õppekavas võib õppe alustamise tingimusi täpsustada.

§ 12. Õppekavadele esitatavad nõuded

- 1) Rakenduskõrgharidusõppe üldmaht on 180 – 240 EAP ja see koosneb:
 - Üld- ja alusõppemoodulid 20-35 %, millest üldõpe vähemalt 1/3
 - Põhiõppemoodul(id) 10-20 % õppekava mahust
 - Peaerialamoodul(id) 35-55 % õppekava mahust
sh kõrvalerialamoodul(id) kõrvalerialaga õppekavades
sh tööpraktika vähemalt 15 % õppekava mahust
 - Vabaõppe moodul vähemalt 8 EAP
 - Lõputöö vähemalt 5 % õppekava mahust.
- 2) Praktilise töö kogumaht õppekavas on vähemalt 30 %.
- 3) Üldõppemoodul sisaldab erialast võõrkeeleõpet mahus vähemalt 6 EAP ja valikainena eesti keele väljendusõpetust mahus 3 EAP.
- 4) Valikainete osakaal, mida üliõpilane peab valima, moodustab 10-20% õppekavade üldmahust, kusjuures valikainete hulka kuuluvate ainete kogumaht peab olema 1,5-2 korda suurem valikuteks ette nähtud ainepunktide mahust peeriala (spetsialiseerumise) kohta.
- 5) Auditoorse ja praktilise töö maht (v.a. tööpraktika) moodustab õppeaine mahust kuni 50%.
- 6) Tüüpõpingukavas semestri kohta nähakse ette mitte üle viie eksami ja viie arvestuse.

§ 13. Õppe lõpetamise tingimused

- (1) Peamiseks õppe lõpetamise tingimuseks on õppekava täitmine täies mahus.
- (2) Lõpetamistingimustes nähakse ette kaalutud keskhinde väärtus 2,0 või suurem, kuid ei piirata miinimumhinnete "1" arvu.
- (3) Õppekavad ei või sisaldada õppekavaväliseid lõpetamistingimusi.

6. peatükk

ÕPPEKAVA AVAMINE, MUUTMINE JA SULGEMINE

§ 14. Õppekava avamine

- (1) Õppekava avamise algatab õppekavakomisjon, kes koostab õppekava eelnõu ja esitab selle teaduskonna/õppeasutuse nõukogule. Heakskiidetud õppekava eelnõu esitab teaduskonna/õppeasutuse nõukogu õppekomisjonile. Kui õppekomisjon kiidab õppekava avamise heaks, esitab ta õppekava eelnõu TTÜ nõukogule, kes otsustab õppekava kinnitamise.
- (2) Doktorioppekava avamise eelduseks on õppekava profiilile vastava positiivselt evalveeritud teadussuuna olemasolu TTÜ-s.
- (3) Õppekava eelnõu koostamine algab õppekava eesmärkide sõnastamise, õppeainete kooskõlastamise ja tellimisega TTÜ akadeemilise struktuuri üksustelt või väljastpoolt TTÜ-d. Õppeainetele koostatakse õppetoolides/lektoraatides õppeinfosüsteemi vahenditega eesti- ja inglisekeelsed ainekavad, mis kooskõlastatakse õppeosakonna registrite talitusega.
- (4) Õppekava eelnõu koostatakse õppeinfosüsteemi vahenditega vastavalt õppekava vormistamise juhendile. Pärast õppekava eelnõu heakskiitmist teaduskonna/õppeasutuse nõukogus tehakse eelnõu kättesaadavaks õppeinfosüsteemis. Eelnõu vastavust kõrgharidusstandardile ja ülikoolis kehtestatud nõuetele kontrollitakse registrite talituses. Mittevastavuse korral koostatakse õppeosakonnas esildis ja esitatakse TTÜ nõukogu õppekomisjonile.
- (5) Õppekava eelnõu arutamiseks õppekomisjonis lisatakse eelnõule järgmised dokumendid (lisad):
 - 1) õppekava põhiandmete leht, millel on õppeprorektori poolt määratud teaduskondade kooskõlastused;
 - 2) ülikooliväliste ekspertide arvamused-soovitused (kutseliitudelt või ministriumidelt, tööandjalt ning Eesti ja/või välismaa tunnustatud ülikoolidelt);
 - 3) õppetööd läbiviivate õppejõudude nimekiri koos andmetega õppejõudude koosseisu vastavuse kohta kõrgharidusstandardile;
 - 4) uue õppekava avamisega kaasnevate lisaressursside (õppejõud, õppematerjalid, ruumid jne) vajadus ja kavandatav vastuvõtu arv.
- (6) Registrite talituse juhataja edastab õppekava eelnõu koos käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud lisadega ja koos õppeosakonna arvamusega õppekomisjonile. Õppekava eelnõuga on komisjoni liikmetel võimalik tutvuda õppeinfosüsteemis.

Õppekomisjon teeb ühe alljärgnevatest ettepanekutest:

- 1) soovib ülikooli nõukogul õppekava kinnitada;
- 2) soovib teaduskonnal/õppeasutusel õppekava täiendada või parandada;
- 3) ei soovi õppekava kinnitada.

(7) Õppekava kinnitamiseks TTÜ nõukogus edastab õppekomisjon nõukogule õppekava eelnõu, põhiandmete lehe, millel on õppekomisjoni soovitus, ja ülikooliväliste ekspertide arvamused-soovitused. Nõukogu liikmetel on võimalik õppekava eelnõuga tutvuda õppeinfosüsteemis ja koos lisadega nõukogu sekretäri juures.

(8) Õppekava õigeaegseks registreerimiseks Haridus- ja Teadusministeeriumis ja vastuvõtu alustamiseks järgmisel õppeaastal peab õppekava olema kinnitatud ülikooli nõukogus hiljemalt 1. jaanuariks.

(9) Õppekava juurde lisadena kuuluvad tüüpõpingukavad koostatakse ja kinnitatakse rektori kehtestatud korras.

§ 15. Õppekava muutmine

(1) Õppekava muutmise eelnõu koostab õppekavakomisjon.

(2) Õppekava muutmise kinnitab TTÜ nõukogu õppekomisjoni soovitusel. Eelnevalt on vajalik muudatuse heakskiitmine teaduskonna/õppeasutuse nõukogus ja muudatustega õppekava kõrgharidusstandardile ning TTÜ-s kehtestatud nõuetele vastavuse kontroll õppeosakonnas. Spetsialiseerumise lisamise korral on vajalikud põhjendus ja § 14 lõikes 5 nimetatud lisad (antud spetsialiseerumise kohta). Spetsialiseerumise sulgemise korral on vajalik põhjendus. Muutmise tulemusena tekib õppekava uus versioon, v.a käesoleva paragrahvi lõikes 3 toodud juhtudel. Nõukogu otsuses näidatakse vastuvõtu aasta, millest alates versioon kehtib. Üldjuhul hakkab uus versioon kehtima alates üliõpilaste uuest vastuvõtust.

(3) Varasema vastuvõtuaasta versioonis saab teha järgmisi muudatusi:

- 1) uue valikaine lisamine;
- 2) valikaine õpetamise lõpetamine;
- 3) kohustusliku aine õpetamise lõpetamine ja selle asendamine sama mahuga (EAP-des) ainega juhul, kui asendatavat ainet pole veel õpetatud (ainet pole lülitatud antud vastuvõtuaasta üliõpilaste tunniplaani).

(4) Nõukogu otsuses näidatakse õppeaasta, millest alates kehtib varasema vastuvõtuaasta versioonis tehtud muudatus.

(5) Järgmisel õppeaastal saavad hakata kehtima muudatused, mille ettepanekud on esitatud õppeosakonda enne 1. jaanuari ja mis on kehtestatud enne 1. märtsi.

(6) Uuele õppeainele koostatakse eesti- ja inglisekeelne ainekava, sisestatakse see õppeinfosüsteemi ja kooskõlastatakse vastavalt käesoleva määruse § 14 lõikele 3.

(7) Kui õppekava muudatus puudutab õppeaineid, mis kuuluvad ka teistesse õppekavadesse, tuleb muudatus enne õppeosakonda esitamist kooskõlastada vastavate õppekavakomisjonidega ja vajadusel vormistada ka nende kavade muudatused.

§ 16. Õppekava sulgemine

(1) Õppekava sulgemine tähendab õppimisvõimaluse lõpetamist antud õppekava alusel. Suletud õppekava õppeainetes ei saa sooritada eksameid ja arvestusi ning õppekava alusel ei saa ülikooli lõpetada.

- (2) Õppekava suletakse õppekomisjoni soovitusel TTÜ nõukogu otsusega teaduskonna/õppeasutuse nõukogu ettepanekul või ülikooliseadusest tulenevatel juhtudel. Esildise teaduskonna/õppeasutuse nõukogule õppekava sulgemise kohta teeb õppekavakomisjon.
- (3) Negatiivse akrediteerimisotsuse tõttu suletud õppekava alusel õppinud üliõpilastele tagab TTÜ koos Haridus- ja Teadusministeeriumiga võimaluse jätkata õpinguid samas või teises ülikoolis samal või lähedasel õppesuunal.
- (4) Õppekava sulgemisele teaduskonna/õppeasutuse nõukogu ettepanekul eelneb vastuvõtu lõpetamine vastavale õppekavale ja õpetamise lõpetamine vastava kava alusel.
- (5) Vastuvõtt õppekavale lõpetatakse teaduskonna/õppeasutuse nõukogu ettepanekul õppekomisjoni soovitusel TTÜ nõukogu otsusega.
- (6) Õpetamine lõpetatakse pärast nominaalaja möödumist viimasest vastuvõtust. Põhjendatud juhtudel võib pikendada (mõne aine) õpetamist teaduskonna/õppeasutuse nõukogu otsusega.
- (7) Üliõpilasel on õigus lõpetada TTÜ selle kava järgi, mille alusel ta TTÜ-sse astus, juhul, kui ta lõpetab õppekavas määratud nominaalaja pluss ühe (1) aasta jooksul.

7. peatükk ÕPPEKAVA- JA ÕPPEAINEREGISTER

§ 17. Õppekavaregister

- (1) Õppekavaregistrit peetakse infotehnoloogilise andmebaasina. Õppekavaregister on TTÜ õppeinfosüsteemi osa.
- (2) Õppekavad kantakse registrisse õppekavade koostajate poolt. Õppekava vormistamise juhend, s.h tiitellehe ja põhiandmete lehe vorm, ja õppekava kodeerimise kord kehtestatakse rektori käskkirjaga.
- (3) Pärast õppekavade kinnitamist TTÜ nõukogus muudetakse õppekavad kõigile nähtavaks.
- (4) Õppekavaregistri haldajaks on õppeosakonna registrite talitus.
- (5) TTÜ lõpudokumente (diplom koos akadeemilise õiendiga) antakse välja ainult õppekavaregistrisse kuuluvate õppekavade alusel.

§ 18. Õppeaineregister

- (1) Kõik TTÜ-s õpetatavad õppeained peavad kuuluma õppeaineregistrisse.
- (2) Õppeaineregistrit peetakse infotehnoloogilise andmebaasina. Õppeaineregister on TTÜ õppeinfosüsteemi osa.
- (3) Õppeainete ainekavad kantakse registrisse koostajate (õppetoolide/lektoraatide juhatajate või nende poolt määratud töötajate) poolt. Ainekava vormi ja selle koostamise korra kehtestab rektor.
- (4) Pärast ainekava kinnitamist õppetooli/lektoraadi juhataja poolt ja kooskõlastamist õppeaineregistripidajaga muudetakse ainekava nähtavaks.

(5) Õppeaineregister jaguneb A-osaks, kuhu kuuluvad õppekavadesse kuuluvad õppeained, B-osaks, kuhu kuuluvad vabaained ja täiendõppeained, ning C-osaks, kuhu kuuluvad õppeained, mille õpetamine on lõpetatud.

(6) Õppeaineregistri A-ossa kuuluvate õppeainete ainekavades saab teha muudatusi ainult registripidaja õppetooli/lektoraadi juhataja esildise alusel, mis on kooskõlastatud kõigi õppekavakomisjonide esimeestega, kuhu õppeaine kuulub. Kui õppeaine muutmine tingib mõne õppekava muutumise, tuleb see muudatus vormistada vastavalt § 15 lõigetele 2 ja 3.

(7) Õppeaineregistri haldajaks on õppeosakonna registrite talitus.

8.peatükk KVALITEEDIKINDLUSTUS

§ 19. Õppekava sisehindamine

(1) Õppekava sisehindamisena käsitletakse süstemaatilist ja regulaarset õppe- ning õppearendustegevuse ja tulemuste ülevaatuse protsessi, mis võimaldab selgelt välja tuua õppekava tugevad küljed ja parendamist vajavad valdkonnad ning mis lõpeb parendustegevuste planeerimisega ja arengu jälgimisega.

(2) Sisehindamine võib hõlmata üht õppekava või sisult lähedaste õppekavade gruppi.

(3) Sisehindamine viiakse läbi üldjuhul kord kahe aasta jooksul kevadsemestril, võttes aluseks rektori kinnitatud tasemeõppekavade eneseanalüüsi juhendi.

(4) Sisehindamist korraldavad ja vastava aruande koostavad õppekavakomisjonid. Vastutav isik on õppekavakomisjoni esimees.

(5) Sisehindamise tulemused on aluseks õppekavaarenduse tegevuste kavandamisel ning õppekava eneseanalüüsi koostamisel.

§ 20. Õppekava välishindamine e. akrediteerimine

(1) Akrediteerimine on õppetegevuse välise hindamise põhimeetod, mille käigus hinnatakse õppekava ja selle alusel toimuva õppe vastavust õigusaktidele ja standarditele, sealhulgas vastava teoreetilise ja praktilise õppe taset, õppejõudude ja teadustöötajate teaduslikku ja pedagoogilist kvalifikatsiooni, samuti ressursside piisavust õppe korraldamiseks antud õppekaval.

(2) Õppekavade akrediteerimisel õppekavadele ja ülikoolile esitatavad nõuded ning akrediteerimise kord tuleneb ülikooliseadusest.

(3) Õppekavade eneseanalüüsi koostamine toimub haridus- ja teadusministri määrusega ning rektori käskkirjaga kehtestatud korras.

9. peatükk

MÄÄRUSE RAKENDAMINE

§ 21. Üleminek

(1) Enne 2009/2010. õppeaastat kehtestatud õppekavade versioonidele ei kehti käesoleva määruse paragrahvid 4, 6, 9 ja 12. Nimetatud õppekavade versioonidele rakendatakse paragrahvide 22, 23, 24, 25 ja 26 sätteid.

(2) Õpiväljundid kirjutatakse õppekavade versioonidele ja nendesse kuuluvatele õppeainetele, millele toimus vastuvõtt 2006.aastal ja hiljem.

(3) Õppekava avamise või muutmise põhjendust ei nõuta Euroopa Ainepunktide Süsteemile ülemineku käigus asendatavatele ja muudetavatele õppekavadele.

§ 22. Õppekavade struktuur

(1) Õppekava osad (moodulid) on: üldõpe, alusõpe, põhiõpe, eriõpe, vabaõpe, praktika ja lõputöö.

(2) Üldõppe eesmärk on õppija haridustaseme tõstmine ning üldhariduslike vajaduste rahuldamine.

(3) Alusõppe eesmärk on edasistele õpingutele õppevaldkonna ja/või õppesuuna spetsiifilise baashariduse andmine.

(4) Põhiõppe eesmärk on õppesuuna spetsiifikat arvestava eriala üldteoreetilise tuuma moodustava baashariduse andmine õpingute jätkamiseks valitud erialal.

(5) Eriõpe (erialaõpe) annab õppijale võimaluse sügavamaks spetsialiseerumiseks eriala piires.

(6) Vabaõpe annab õppijale võimaluse omandada õppekavasse mittekuuluvaid aineid oma soovi ja võimete kohaselt.

(7) Praktika eesmärk on praktiliste töökogemuste omandamine.

§ 23. Bakalaureuse-, magistri- ja inseneriõppekavale esitatavad nõuded

(1) Bakalaureuse- ja magistriõppe summaarne maht ning inseneriõppe maht on 200 AP (300 EAP) ja see koosneb:

1) üld- ja alusõpe 55-75 AP (82-112 EAP), bakalaureuseastmel vähemalt 50 AP (75 EAP), sh üldõpe vähemalt 10 AP (15 EAP);

2) põhiõpe 40-60 AP (60-90 EAP), bakalaureuseastmel vähemalt 40 AP (60 EAP);

3) eriõpe 35-60 AP (52-90 EAP), bakalaureuseastmel vähemalt 10 AP (15 EAP);

4) vabaõpe 8-12 AP (12-18 EAP), sh kehaline kasvatus kuni 3 AP (5 EAP);

5) praktika 3-6 AP (5-9 EAP), bakalaureuseastmel vähemalt 3 AP (5 EAP);

6) lõputöö või lõpueksam. Bakalaureuseõpe lõpeb bakalaureusetöö või bakalaureuseksamiga mahus 4–6 AP (6-9 EAP). Magistriõpe ja inseneriõpe lõpeb lõputööga mahus 20 AP (30 EAP), välja arvatud üheaastase nominaalkestusega magistriõpe, mis lõpeb magistritöö või magistrieksamiga mahus 10 AP (15 EAP).

(2) Samasse teaduskonda ja samasse õppesuunda kuuluvate õppekavade korral moodustab ühisõpe üksteisele järgnevates bakalaureuse- ja magistriõppekavades vähemalt 70 AP (105 EAP).

(3) Üleülikooliliste õppeainete minimaalne maht bakalaureuse- ja magistriõppes ning inseneriõppes on järgmine:

1) matemaatika (sh matemaatiline analüüs I ja II, lineaaralgebra)	14 AP (21EAP)
2) füüsika (füüsika I ja füüsika II)	8 AP (12 EAP)
3) üldinformaatika (informaatika I ja informaatika II)	5 AP (8 EAP)
4) õpingukorraldus	0,5 AP (1 EAP)
5) filosoofia	1,5 AP (3 EAP)
6) riski- ja ohutusõpetus	2,5 AP (4 EAP)
7) õigusõpetus	2,5 AP (4 EAP)
8) keskkonnakaitse	2,5 AP (4 EAP)
9) majandusained (sh mikro- ja makroökoonoomika)	5,0 AP (8 EAP)

(4) Ülikooli nõukogu võib lubada põhjendatud kõrvalekaldeid nõuetest keemia- ja materjalitehnoloogilistel, loodus-, majandus- ja sotsiaalteaduslikel erialadel lõike 3 punktides 1-3 nimetatud ainete osas.

(5) Ülikooli nõukogu võib lubada põhjendatud kõrvalekaldeid eelkõige ülikoolidevaheliste ühisõppekavade ja teaduskondadevaheliste interdistsiplinaarsete ning rahvusvaheliste õppekavade puhul paragrahvi lõigetes 1-3 toodud nõuetest.

(6) Kohustuslikud ained on õppekava osades ühtsed (liigendamata), v.a eriõpe, mis võib koosneda mitmest täispikkuses eriõppe osast (spetsialiseerumisest). Eriõppe spetsialiseerumised sisaldavad üksteisele järgnevate bakalaureuse- ja magistriõppekavade korral ning inseneriõppekavade korral vähemalt 20 AP (30 EAP) ulatuses kohustuslikke aineid, mis on bakalaureuse- ja magistriõppekavade korral nende vahel jaotatud.

(7) Õppekavade alusõpe koosneb ainult kohustuslikest ainetest, v.a mitme spetsialiseerumist võimaldava eriõppe osa (spetsialiseerumise) olemasolul õppekavas.

(8) Valikainete osakaal on 15–25 % (30–50 AP, 45-75 EAP) inseneriõppekavade ning üksteisele järgnevate bakalaureuse- ja magistriõppekavade üldmahust (200 AP, 300 EAP), kusjuures valikainete üldmaht ületab nende osakaalu õppekavades 1,5-2 korda spetsialiseerumise kohta. Eraldiseisva bakalaureuse- või magistriõppekava korral on valikainete osakaal kummaski samuti 15–25% üldmahust ja valikainete üldmaht ületab nende osakaalu kavades 1,5–2 korda spetsialiseerumise kohta. Lisaks võib kavades olla võõrkeeles õpetatavaid valikaineid kuni 10 AP (15 EAP) ulatuses.

(9) Õppekavades, mille alusel toimub valdavalt riigieelarveväline õpe, valikainete maksimaalset mahtu ei piirata.

(10) Eriõppe valikainete piires võib sisulise terviku moodustavatest õppeainetest koostada kitsamale spetsialiseerumisele osutava üldnimetusega valikuplokke.

(11) Tüüpõpingukava semestri kohta nähakse ette mitte üle viie eksami ja viie arvestuse (sh kaks hindelist arvestust). Põhjendatud juhtudel võib eksameid semestris olla kuni kuus, kui arvestusi on ette nähtud vähem (mitte üle kolme). Teoreetiline kursus peab lõppema eksamiga.

(12) Bakalaureuseõppes nähakse ette erialase suunitlusega võõrkeelt mahus 2 AP (3 EAP) (eksam). Täiendavat üldvõõrkeele õpet võimaldatakse vabaainena mahus kuni 4 AP (6 EAP) (arvestus). Keeleõpet täiendatakse võõrkeeles omandatava(te) õppeaine(te)ga mahus vähemalt 2 AP

(3 EAP). Magistriõppes ja inseneriõppes nähakse ette kohustuslik teadusvõõrkeele õpe mahus 2 AP (3 EAP).

(13) Auditoorse töö maht ei või moodustada õppeaine mahust õppeaine õpetamisel statsionaarses õppevormis üle 50%, õpetamisel kaugõppe õppevormis – üle 25%.

§ 24. Doktoriõppekavale esitatavad nõuded

(1) Doktoriõppe üldmaht on 160 AP (240 EAP), mis koosneb doktoriõpingutest mahuga 30-40 AP (45-60 EAP) ja doktoritööst mahuga 120-130 AP (180-195 EAP).

(2) Doktoriõpingud koosnevad järgmistest osadest:

- 1) üld- ja alusõpe – vähemalt 6 AP (9 EAP);
- 2) eriõpe – vähemalt 20 AP (30 EAP).

Üldõppe üleülikooliliste valikainete nimekirja kinnitab õppekomisjoni ettepanekul rektor.

(3) Eriõpe peab sisaldama ametipraktikat 2-4 AP (3-6 EAP) ja eriseminari doktorantidele (doktoriseminari) 2-4 AP (3-6 EAP).

§ 25. Rakenduskõrgharidusõppe õppekavale esitatavad nõuded

(1) Õppekava osade maht on järgmine:

- 1) üld- ja alusõpe 20–35 %, millest üldõpe vähemalt 1/3
- 2) põhiõpe 10–20 %
- 3) eriõpe 20–40 %
- 4) vabaõpe vähemalt 5 AP (8 EAP)
- 5) praktika vähemalt 15%
- 6) lõputöö või -eksam vähemalt 5 %

(2) Praktilise töö kogumaht õppekavas on vähemalt 30%.

(3) Üldõppes nähakse ette erialane võõrkeeleõpe mahus vähemalt 4 AP (6 EAP).

(4) Valikainete osakaal on 10–25 % kavade üldmahust, kusjuures valikainete üldmaht ületab nende osakaalu kavades 1,5–2 korda.

(5) Auditoorse töö maht ei või moodustada õppeaine mahust üle 50%.

(6) Tüüpõpingukava semestri kohta nähakse ette mitte üle viie eksami ja viie arvestuse.

§ 26. Ainepunktide teisendamine

(1) Euroopa ainepunktisüsteemi kohaldatakse õppekavadele alates 2009/2010. õppeaastast. Enne 2009/2010. õppeaastat õppe mahu arvutamisel kasutatud ainepunktid arvestatakse ümber Euroopa ainepunktisüsteemi ainepunktidesse alljärgnevalt:

n/t (v.a praktika)	AP	EAP
1	0,5	1
1	1,0	2
2	1,5	2
2	2,0	3

2,5 (võõrkeel)	2,0	3
3	2,5; 3,0	4
4	3,5	5
5	4	6
5,5	4,5	7
6	5	8
7	6	9
8	7	10

(2) Kui ainepunktide teisendamisel EAP-deks ei ole üliõpilasel võimalik õppekava osi ettenähtud mahus täita, on puuduolevaid ainepunkte võimalik kompenseerida teiste õppekava osade ületäitmisega või praktika või lõputöö mahu suurendamisega.

§ 26. Määruse jõustumine

(1) Tunnistada kehtetuks TTÜ nõukogu 23. aprill 2002 määrusega nr 1 kinnitatud (muudetud TTÜ nõukogu 18.03.2003 määrusega nr 3, 23.11.2004 määrusega nr 7, 8.10.2005 määrusega nr 9, 20.12.2005 määrusega nr 16, 21.11.2006 määrusega nr 14) Tallinna Tehnikaülikooli õppekava statuut.

(2) Määrus jõustub selle vastuvõtmisest.

Peep Sürje
Rektor

Sulev Mäeltsemees
Nõukogu juhataja

Kai Aviksoo
Nõukogu sekretär